Kis-Czell, 1900. II. évfolyam. 15. szám. Vasárnap, aprilis 8.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Mejelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel érfekezhetni: szerdán, csütörtökön és pénteken.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Ferencz-József u. 118. sz. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Ipartestületeink és a kisiparosok.

Az ország területén müködő ipartestületek az iparos osztályban a kellő rend meghonositása és különösen a munkaadók és segédszemélyzetük közt felmerülő surlódások és vitás kérdések békés elintézése tekintetében eredménynyel müködnek, egyéb tekintetben azonban általánosságban azt lehet mondani, hogy az ipartestületi intézmény határozottan fejlesztésre szorul. Az ipartestületek ugyanis, melyek arra is vannak hivatva, hogy a társulás eszméje alapján, az iparosok közös érdekeit megvalósitsák, kevés kivétellel az iparosok szellemi és anyagi érdekeit nem mozditják elő oly mérvben, mint azt várni lehetne.

Igy nevezetesen az iparos képzés terén az ipartestületek a rendelkezésükre álló anyagi és értelmi erők felhasználásával jó szolgálatot tehetnének: a tanonczoktatás előmozditása és a felszabadult tanonczoknak, a segédeknek továbbképzése utján.

A tanonczképzésnek alapja az iskoláztatás. E tekintetben mutatkozik fejlődés, azonban csakis az ipartestületen mulik, hogy azon befolyást, melyet ugy a törvény, mint az ennek alapján kiadott szabályzatok ezen a téren az ipartestületeknek biztositanak: minél hathatósabban gyakorolják is. Közvetlenebb müködést fejthetn testületek a segédek továbbképzésének előmozditása által.

A segédek ugyanis, mih lyt felszabadulnak — a további kiképeztetésükről ugyszólván lemondanak. Az ipartestületeknek lenne feladata szaktanfolyamok felállitása által, az iparossegédek továbbképzését lehetővé tenni s odahatni, hogy ily módon kellő képzettséggel biró iparososztály nevelődjék.

Áttérve az iparosoknak az ipartestületek által megvalósitható anyagi érdekeire, konstatálnunk kell, hogy az ipartestületek kebelében levő iparosok összetartozásának vagy legalább is az összetartozás érzésének hiánya okozza azt, hogy az iparosok az ipartestületi köteléket nem használják fel [illegible] érdekeikrek előmozditására. A kisipar hitelügyének annyira kivánatos megoldását csakis az ipartestületek közremüködése mellett tartjuk lehetőnek.

Az ipartestületek kebelében közös anyag beszerzesére, a közszállitásokban való részvételre stb. alakitott szövetkezetek — bár mérsékelt — szaporodása arra engednek következtetni, hogy az iparosok kezdenek rájönni, hogy szövetkezetek alakitása által anyagi érdekeik a leglobban valósithatók meg.

Az iparoktatás tekintetében az utóbbi években szépen haladtunk. Gyakorlati irányu minden iparoktatási intézet, mely képesitést nyujt, illetőleg közvetlenül az ipari élet számára képezi tanitóit. Elméleti irányu a tanonczoktatás, valamint az önállóan szervezett segédeket továbbképző tanfolyamok.

Az ipartestületi betegsegélyző pénztárak müködése, — minden más betegsegélyző pénztártól elütőleg — a legköltségesebb. Az ipartestületi pénztárak különben vagyonilag és tagjaik számában is még a legerőtlenebbek.

Az a sok formaság, költség és szakismeret, mely a szövetkezet létesitéséhez szükséges, kisebb helyeken, hol a kisiparosság ugy anyagi, mint szellemi erő nélkül [illegible] csaknem lehetetlenné teszi a kisiparosoknak ily szövetkezetekbe való tömörülését. Kisiparosoknak a kereskedelmi törvény értelmében alakult szövetkezetei mellett a szakipartársulatokat, illetőleg az ipartestületek keretén belül alkotott szakcsoportokat a magas kormány is támogatja szakczélokra irányuló törekvésükben. S igy lehetővé van téve, hogy a már meglévő szervezetek által nagyobb számu iparos bővithesse ki ismereteit, avagy nyers anyagnak nagyban való beszerzését.

Főtörekvésünket azonban a szövetke-

TÁRCZA.

Megtorlás.

A vér elboritotta Csoboth Pál szemét, agyara tódult; a daliás, virulo fiatal ember egy hörgésbe fuló jajkiáltással bukott le ájultan az iroda szőnyegére.

A kiáltásra zuhanásra ijedten futott be Gáspár, a hűséges inas, öreges rekedt hangján kiáltozva és Csoboth vallát rázogatva iparkodott életre keltení alélt urát.

Az intézet többi tisztviselői is — kevesen befutottak, ideges kápkodásuk közt nagysokára jutott eszükbe egy pohár vizzel önteni le a fiatal főkönyvelő arczát, homlokat.

Erre az fölesszmélt, halotti sárgaság terült el szép formajából kikelt arczán, szabódva, rösztelkedve, hazug mosolylyal háritott el minden segitséget, de azért csak vonszoltatta magat Gáspárral kis irodája pamlagára; mialatt a jóságos, öreg szolga szép hosszaban eligazgatta a labait, ő lassanként szedte össze emlékezetében az eset részleteit, oda sem figyelve a kollegak részvevő kérdésére.

„Köszönöm, elmult, elszédültem, már semmi bajom!“ hebegte gyorsan, — a patak felett is gyorsan fut át az ember a deszkaszálon, hogy rá ne érjen elvesziteni az egyensulyát, — a mire aztán az urak megnyugtatva kiszalmnóztak

Gáspár egymásután két pohar vizet is erőszakolt a felocsudott emberbe, aztán észrevevén, hogy valami levélféle hever az asztal mellett, — ejnye! pedig Csoboth ur nem szokott igy szemetelni, — azt fölvette s gondosan az asztalra tette a feltépett boriték mellé „Ismerős irás“, gondolta s aztán oda szólt a pihenőhöz: „Nagyságos ur, talán bérkocsit hozzak, otthon a nagyságánál majd egész n elmulik a rosszulléte.«

Csoboth felugrott, azaz hogy fektéből ülésbe roskadt kinosan rángatózó arczczal csak ennyit birt mondani: „nem kell!“ Aztán egy perczig mereven nézett maga elé, a pamlag parnajára hanyatlott, bágyadt sóhajjal rumos theát hozatott.

Mikor a szolga eltávozott, Csoboth Pali, a sápadtan is »szép Palí«, felkelt és bizonytalan léptekkel járkált a hosszas, keskeny irodaban fel s alá. Az agyáról leszallt vér igy egészséges forgásba jutott, de a teljes eszmélet és világos emlékezés a fiatal férfi szivébe uj tört dofött. A nyilaló gyötrelem most nem verte le lábáról: már nem találta készületlenül. Hamar megjött a természetes visszahatása is: „eh, hátha nem is igaz?! Kár volt komolyan vennem a névtelen gazember rágalmát“ Hanem azért mégis a levél után nyult és leült az olvasáshoz:

„Uram!

Jobb későn mint soha. Kétheti késedelemmel ugyan, de ma délután pontban 4 órakor, saját lakásan, vegye at kinevezési okmányát; uj rangjául, érdemeire tekintettel, a „felszarvazott férj“ czimét és jellegét dijmentesen adományozom.

A megillető (?!) tiszteletttel

Alterego.“

„Bolondság!“ gondolja a fiatal férj. Piroska nem játszhat ki engem; engem, a kiért az első urat megcsalta Nem elvetemült teremtés, ő, csakhogy a korcs ember mellett ennekem, a nala is fiatálabbnak, nem birt ellenállni. Aztán micsoda ficzkó mérkőzhetik velem? Kell nálam szebb, erőteljesebb, jobb kedvü ember? Meg kétszeres mézeshetek utan már a vére is kitombolta magat; most meg épen hozzászoktattam a tartózkodáshoz,ióta — hat hete — éjfélig itt fáradok a bilancz mellett.

Elégülten kelt fel s járkált ujra, tovább fűzve okoskodását. (Mintha bizony az asszony is, a hires „harmincz éves asszony“, ugyan ilyen módon, higgadtan okoskodnék a kisértés idején!) Igaz, hogy sok rosszat hall az ember. Még az utálatos Goldstein is milyen szép dzsentri-lányhoz férkőzött, mint prókátor! No de Piroskának semmiféle protekczióra sincs szüksége. Az öreg gróf meg pénzzel tartja Feketéné, aki ugyan éhen hallhatna a napidijas, szép ura mellett; — de az én feleségem vagyona többet kamatoz még az én fizetésemnél is! Eh, nincs rá szükség, hogy az a nyomorult levél igazat mondjon.

Mégis ujra kezébe vette. Hm, olyan ismere-

zetek ügyének előmozditására kell fordita nunk, melyekre egyfelől, mint az életképes kisipari ágak versenyképességének főesz közére, másfelől mint kisiparosaink nevelő szervezetére is kiváló sulyt kell fektetnünk.

Általában véve nehéz a kisiparos szö vetkezeteket bizonyos sablon szerint terelni a helyes müködés medrébe.

Az ipartestületek vegyék tehát kezükbe a kisiparosok ügyét, a szövetkezés ügyét, a mely egyénileg is, nemzetgazdaságilag is rendkivüli fontossággal bir.

Közgazdaság.

Szélmalom harcz a petroleum kartell ellen.

Ilyen czimmel látott a „Magyar Hir lap" czimü napilap egyik számában egy hosszu czikk napvilágot, melyben erősen kikel a petroleum gyárosok egyesülése . . kartellirozása ellen. Nem ok nélküli ezen erélyes tiltakozás, mely ugyan nem a kar tell intézményét, hanem az egyesült gyárak azon helytelen álláspontját rosszalja, — hogy a fogyasztó közönség egyenes kizsákmányolására alakult. — Magát a kartellt egyes esetekben csak pártolni lehet, mert hiszen ez ovja az ipart és kereskedelmet, ... különösen nálunk, hol a gyári ipar még csak csecsemő, mely a nagy versenyt s a konkurrenciát nem birná ki.

Ugy elméletileg, valamint a gyakorlatban is lényegen bevált az egyesülés, a tömörülés, sajnos azonban, hogy az egye sülők, mint egyesültek, szem elől tévesztik hivatásukat, mert nem a saját érdekük meg védésére, hanem a közönség kizsákmányolására alakulnak.

Mint emlitettem, az egyesülés, — kar tellirozás egyes esetekben kivánatos, vizs gáljuk meg egyszer és jelen esetben jo gos e az, — s ha igen, — milyen irány ban kell nekik az árakat szabályozni!

Vissza tekintek a három évvel ezelőtti kartell néküli campanyra, mely év hátrál tatta ez iparág fejlődését, sőt mi több, jö vőjét veszélyeztette. Magyarázatát pedig ez abban találja, hogy a tulságos verseny folytán az árakat a minimumra szoritották, sőt mi több, a minimum alá is, — csak hogy praductir dolgozhassanak. Ezen tul ságos verseny és heves konkurrencia, az aránytalanul nagy, előállitási költségek differenciáján alapult. Ezen kampany nélküli helyi viszonyok következtében beállott, évben gyárosaink kivétel nélkül veszteség gel zárták le bilánczukat, — de ha egyik másik mégis osztott részvényei után divi dendát, — ugy azt nem a nyereségből vette, — h nem más utról: jó hirnevének megóvása végett. Hasonló eseteket keres kedelmi és iparvállalatoknál gyakran ta lálunk. Ilyen év után persze petróleum gyá rosaink szükségesnek látták az egyesülést mely mivel minden oldalról kivánatos volt a rövid kartell tárgyalás, eredményre is vezetett.

Egyedül az Orsovai petroleum gyár r. t. nem lépett a kötelékbe, hisz természe tes, mert a romániai petr. források köze lében épülvén, olcsóért szerzi be nyers olaját, továbbá a gyári üzem egyik legfon tosabb tényezőjét, a szenet is más gyárak hoz képest olcsóbban kapja. Környékezik p'. a mehadiai és az uj bányai széntelepek s igy már a szállitási differenciák is mint nagy tényező játszanak szerepet. Olcsó ott a munkabér is, vagyis olyan okok ezek, hogy az Orsovai petr. gyár r. t. apfág nem volt kényszeritve belépni a kartellba. Fel vette tehát a versenyt az egyesü tekkel szemben, s sikeresen. Bizonyitja ezt a kartell azon eljárása, hogy a campany koze pén bár nagy áldozatok révén, az O. p. gy. r. t. nak kellett apfágot megszerezni magának.

Igy most már felmerülhet az a kérdés, hogy e campany, mely kartellel müködött, milyen eredményeket tudott felmutatni? Ez évben gyáraink 15 18 százalék dividendá kat osztottak!

Ez évben a petroleum ára 17 és 18 frt közt ingadozott s ha ilyen árak mellett 18 százalék nyereséget tud adni, vajjon miért emelte áruit ma még 30 százalékkal?

Nem ok nélkül foglalkoztam az Orso vai petr. gyárral többet, mint egy másik kal, hanam igenis szükséges volt ezeket el mondanom, hogy t. olvasóim megértsék, vajjon miért volt a kartell kényszeritve e gyárat megvenni. Hogy a kartell szabadon müködhessen, s hogy jövőre ne legyen ut jába e gyár, — apfágot megvásárolta. Ime tehát kezünkbe jött az áremelkedés magya rázata, — vagyis a gyárat nekünk kell most kifizetni, minket kényszerit erre, — mert a kartel mint zsárnok Archimedési csigasorral dolgozik.

Létezneck petroleum érdekelt emberek, a kik a nyers olaj ár emelkedésének tud ják be, s ennek hirdetik a petroleum emel ked sét is, de kérdezem, vajjon lehetséges-e ez? Nem! De ha részben még is ez lenne az inditó ok, ugy megint csak a gyárosok kat lehet felelősségre vonni. A dolog ugyanis ugy áll, hogy léteznek a galicziai kartellirozott nyers olaj forrásokon kivül más nyers olaj források is. — Itt vannak a románi, az orosz, s a nem kartellirozott galicziai petr. források, — innen vajjon nem lehet olajat kapni?

Vissza kell tehát térnem az első fej tegetésemre, mely az igazi okát adja az ár emelkedésnek.

Persze az most már mindegy, hogy mely okokbó kifolyólag lettek az árak ennyire emelve, nekünk alá kell magankat vetni a stájgerolásnak, — viszont azonban megkivánhatjuk s pedig jogosan, hogy ők azon kedvezményeket, melyeket az á lamtól direct és indirect élveztek iparágu k fej lesztésére, — elveszitsék.

Felesleges tehát még ma is enge délyezni gyárainknak külön külön 300, avagy még több cisterna kedvezményes vámu nyers olajat, — hiszen az államra ma már nem lehet petr. gyárosainknak szüksége!

Vagy pedig miért engedélyez a Máv. olcsóbb dij szabásu tételeket a szállitásnál, midőn a gyárosok egyesülés által az államot ugyis nagyon megröviditik.

Ezen nyilt megrövidités ott találja magyarázatát, hogy a fogyasztó terület contingensekre lévén felosztva, minden gyár csak a hozzá közelebb eső helyekre szál lithat Orsovának azelőt pl. Győrött is volt raktára, ma kizárólag csak a délvidéknek termel. Az osztrák államvasutak szem előtt tartva a hasonló indokokat, már is meg vonta az osztrák petr. gyárosoktól a ked vezményes szállitást.

Kivánatos lenne hasonló intézkedéssel elni nálunk is!

Miután az egyesülés, mint láttuk, az állam és a fogyasztó közönség kihaszná lására alakul, — beláthatjuk, hogy a kor mány nem ok nélkül tilthatná be a kar tellirozást, mint a hogy ez egyes ország okban már is tiltva van.

Mint a hogy azonban bevezető sora imban kifejtettem, nálunk még a kartellra szükség van, s ellene nem szabad agitál nunk, — de igenis jogunk van figyelmü ket a humanizmusra felhivni; s midőn ezt tesszük, szavainkat azon régi közmondással zárjuk, hogy: „Leben, und leben lassen", a mi magyarul annyit jelent, hogy: „Szeresd felebarátodat, de ne lopj."

Berger Antal.

---

rős irás . . . Egyszerre csak felkaczagott: „ezt csak Vámos irhatta! ijeszteni akar, boszuból, amiért Piroskával én szarvaztam fel őkelmét! Na ügyvéd ur, jobb diplomatának tartottam!"

Hangos nevetésére a kollégák kiváncsian betekintettek az ajtón, de rögtön szétrebbentek: valószinüleg reájuk nyitott a tulsó oldalon valamelyik igazgató. Csoboth észre sem vette; azt vette észre, hogy elhamarkodta véleményét; végre is a kézirás hasonlósága nem elég bizonyiték, aztán az asszony első férje, Vámos, olyan mél tósággal, gyöngéden, lovagiasan járt el a rajta kapottakkal szemben, hogy kikötette Csoboth hazasságát és csendben elvált Piroskától (vissza adta egész hozományát, sőt többet is), hogy sér tés volna valami gyerekes vagy nemtelen lépést feltenni a derék ember felől . . . De hát akkor ki és hogyan jutott az áruló szerepéhez? Talán mellékes kalandjainak valamelyik hősnője, aki esetleg Piroskánál is árulkodott?!

Vihar tombolt a máskor olyan nyugodt főkönyvelő lelkében. Orditani szeretett volna „Othelóval". »Bizonyságot, bizonyságot nekem!«

Pillantása a fali órára esett; negyed ötre jart. A galád firkász jól kiszámitotta, mit tegyen! Dühöngött Csobot; gyorsan kalapja és tőrös botja után nyult és bucsutlanul elrohant, észre sem véve a hátsó lépcső felől theájával közelgő inasát.

Szinte futott a harmadik utczába, fel a palotaszerü bérház második emeletere, kulcsával lázas sietséggel kinyitotta lakása külső ajtaját, s mire ez nagy zajjal becsapódott, ő már ott állt, ott támolygott a boudoir közepén — előtte, reggeli pongyolaban, rémült arczczal felesége és nyugodt ábrázattal Vámos, a ki alig hanem ott hon felejtette zsakettjét.

A férj, azaz hogy Csoboth, egy hangot sem birt adni Félig ütésre emelte jobbját, de mintha karja utközben kővé meredt volna, nem jutott tovább. Az első férj, Vámos, minden esetre fő lényben volt. Szilárd, nyugodt hangon ennyit mondott: „Uram, én nem azért adtam önnek feleséget hogy ő elhanyagolva, házibarátot fogadjon. Köszönje meg nekem, hogy az ön régi szerepét átvettem, s megakadályozom, hogy harmadik személyek avatkozzanak ő nagysága házas életébe."

Csoboth elképedve, halálsápadtan hallgatta. Aztán fojtott hangon ennyit mondott: „Akkor nekem nincs itt keresni valóm" — sarkon fordult és kitámolygott.

Harmadnap, átlőtt homlokkal lelték meg gyanutlan kirándulók a budai hegyek közt. Árnyéka azonban örökké válaszfal gyanánt állt a másik két bűntárs között.

K . . . y.

HIREK.

Tavasz.

Leráztuk hát végre magunkról
Téli kabátot és telet,
A versek immár kikeletről
Fényes tavaszról zengenek!
A fűzfa is kizöldül, hogyha
A nap sokáig igy ragyog,
Ma jöttek szerkesztőségünkbe
Az első tavaszi dalok.
Vérlázitóan rossz dalok,

Az agg Horác megirta régen:
Tavaszszal tanczol a barom
És versirásra kikeletkor
Van legédesebb alkalom.
Az agg Horác mondását tudják
Nálunk kicsinyek és nagyok,
Ma jöttek szerkesztőségünkbe
Az első tavaszi dalok,
Vérlázitóan rossz dalok.

Tanácsot ült szerkesztőségünk
A mai fényes reggelen:
Tavaszi versek özönével.
Hogy mit csináljon, mit tegyen.
Az óra itt van, tenni kell már
Okost, merészet és nagyot, —
Ma jöttek szerkesztőségünkbe
Az első tavaszi dalok,
Vérlázitóan rossz dalok.

A szerkesztő engem bizott meg,
Hogy a végzést hírré tegyem.
Hogy hát mit is határozank el
A mai fényes reggelen.
Tudja meg hát minden poéta:
Hogy ne beszéljünk oly sokat,
Elégetjük a hozzánk küldött
Összes tavaszi dalokat,
Tavaszszal hajtott dalokat.

— **Szerkesztőségi irodánkat** e hét folyamán Ferencz József-utcza 118. szám alá, a Nagy Pál ügyvéd ur által bérben birt Berzsényi-féle házba, a postahivatal közelébe helyeztuk át.

— **Apátválasztás.** Hollósy Jusztinián dr. halálával megüresedett dömölki apátság rövidesen be lesz töltve. Fehér Ipoly pannonhalmi főapát folyó hó 15 re tüzte ki az apát választást. E napig a rend tagok szavazatának be kell érkezniök s másnap kihirdetik a választás eredményét. A rendtagok egy része Wagner Lőrincz pannonhalmi theologiai tanárt, más része Kroller Miksa pannonhalmi főperjelt óhajtja dömölki apátnak Értesülésünk szerint Kroller Miksa főperjel megválasztása több mint bizonyos.

— **Adomány a tüzoltóknak.** Ismeretlen kézből a napokban egy koronát kaptunk amaz utasitással, hogy ezen összeget juttassuk a kis-czelli önkéntes tüzoltó-egylet pénztárába. Mi a kivánalomnak megfeleltünk annyiban, hogy a hozzánk küldött egy koronát, nem tudva ki ez időszerint a kis-czelli tüzoltó-egylet pénztárosa, szerdán postautalványon elküldtük Kis-Czell város birájának.

— **Országos vásár** volt szerdán Sárvár mely minden tekintetben élénk nagy forgalmu volt. Szép számban adatott el szarvasmarha a sági vásáron jó árakon A legközelebbi országos pót-vásár járásunk területén János-házán lesz folyó hó 10-én.

— **Adományok a F. M. K. E-nek.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület ujabban a következő adományokat kapta: Bende Imre nyitrai püspök 200 kor., Magyar Takarékpénztárak Központi jelzálogbankja Budapest 10 kor., Nagy-bánya város takarékpénztára 6 kor., Kún-Szent-Miklós Dabas Szabadszállási takarékpénztár 10 kor., Magyar acélárugyár részv.-társ. Budapest 10 kor, Nagy-Kőrösi községi takarékpénztár 10 kor., Tisza-ujlaki takarékpénztár 10 kor., Antal-falvai takarékpénztár részv.-társ. 3 kor., Kis-Zombori segélyegylet és hitelszövetkezet 10 kor., Tállyai népbank mint szövetkezet 20 kor., Alberti-Irsai e.-berczeli népbank r. t. 10 kor., Szegedi kenderfonó részv.-társ. 20 kor., Magyar államvasutak takarék és segély szövetkezete 40 kor., Aradi és csanádi egyesült vasutak 50 kor., Lajosmizsei takarékpénztár részv.-társ. 4 kor. Magyar Keramia-gyár részv.-tars. 40 kor., Szeged Csongrádi takarékpénztár 50 kor., Miskolczi takarékpénztár 20 kor., Nyiregyházi takarékpénztár 50 kor., Gyöngyi Izsó. a Vigszinház tagja 4 kor., Sólymosi Eleknéné a Népszinház tagja 4 kor. 88 fill. Hevesi József a Magyar Salon főszerkesztője 4 kor., Összesen: 585 kor. 88 fillér. Az elnökség ez uton is köszönetet mond a nagylelkü adakozóknak.

— **Kossuthnak leghivebb arczképe 1849-ből** Remek kivitelü arczképe készült el a nemzet attyának. Gróf Kreith Béla a budapesti Kossuth-muzeum alapitója, régen fáradt azon, hogy a szabadságharcz legnagyobb fiának képeit hiv rodukcióban terjessze. Most jelent meg Kossuth Lajos életnagy arczképe gyönyörü fényképnyomatban. Ez a kép az eddigiek közt Kossuthnak legtökéletesebb, leghivebb arczképe 1849-ből, tehát abból a korból, a mikor küzdelmeinek és dicsőségének zenithjén állott. Mint ilyen kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincsen róla hiven készült képünk. Ezen az arczképen minden ott van, ami benne nagy volt: a tüz, az elszántság, a hazáért és nemzetért való rajongás, a szabadságért lelkesedés és a lángész ihlete. Kossuth Lajos ilyen volt. csakis ilyen lehetett Valóban nemes és kazafias szolgalatot teljesitettek azok, akik ezen legujabb Kossuth-arczképet a magyar közönség, számára megteremtettek Ne hiányozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen körből sem Ez életnagy arczkép ára csak 3 frt 40 kr. Az 1848—49-i ereklye-muzeumban Budapest, IV., granátos-utcza 14. Szabadsagharczunk hőseinek és vértanuink emlékeinek e pantheonát támogatja mind, aki e becses képet megszerzi.

— **A városbiró ur haragszik.** Pálovits József ur, Kis Czel mezővaros birája szörnyen haragszik most reánk. Annyira haragszik, hogy mérgében kilépett a „Kis Czell és Vidéke" előfizetőinek sorából és kiadta az ordrét házánál, hogy ezt a rebellis lapot többé senki ne olvassa az ő portáján. Sőt annyira ment a vbiró ur haragjában, hogy lapunkat a városházától is ki akarja tiltani és ha lehetne, még a városi jegyzőnek is megtiltaná lapunk olvasását. De hát minden rendelkezését még a biróknak sem szokták teljesitem, igy Pálovits vbiró uramét sem teljesitik mindenütt. Hogy miért zudult árva fejünkre a vbiró ur haragja ily elementáris erővel, elmondjuk alább szószerint, tessék itélni felettünk. Azért haragszik reánk a vbiró ur, mert lapunk 13-ik számában a mi jó humoru Göre Gáborunk azt irta Pálovits vbiró urról, hogy mikor a tüzoltó „torombitás" lemondott, akkora „könyvekre hullatott a biró ur, mint egy elefánt." Ezért a szörnyü (?) rettenet s (?!) nagy sértésért haragudott meg reánk a biró ur, ő szerinte azért, hogy miért mertük az ő b. nevét az ujságba kitenni. Ne higyje róluk senki, hogy mi a vbiró ur ezen ténykedését lapunkban azért tesszük közzé, mintha bántana bennünket, hogy egy előfizetőnk e maradt. Oh! koránt sem. Egy fecske nem csinál nyarat és végre nincs olyan sajtó a világon, mely mindenkinek a szája izére szerint tudjon irni. Mi a közérdeket képviseljük és akár tetszik ez egyeseknek, akár nem, mi haladunk a magunk utján, mely az igazság utja. A vbiró úr érzékenykedésével mit sem törődünk. A mi saját külön Göre Gáborunk folytatja a megkezdett munkát; és a kis czelli tüzoltóság ügyére világosságnak kell rövid idő multva jönni. A ki a lapunk 13-ik számában foglalt Göre Gábor féle humoros közleményből magára nézve sértést olvas ki, bocsánatot kérünk, de annak az egyénnek nagyon kevés gondolkodó és biráló képessége van Hát biz igaz az a régi közmondás: A kaput sok ember többnek mutat, mint a mi tényleg. Ha most egy semmiért érzékenykedik és haragudott meg Kis Czell város birája a helyi sajtóra, ugyan miként fog haragudni majd akkor, ha ez a rebellis de az igazság utján haladó lap, az eddig büvész módra eltüntetett, de most már előbukkanó kis-czelli városi pótadó miatt eregeti meg majd annak idején a rakétákat és bombáz kérlelhetetlenül, akár egy elszánt bur sereg az angolokra. Vbiró ur! Az a sajtót amely az igazságot keresi és kutatja és nem sért senkit, nem üldözni szokás, hanem meg kell *becsülni.* Ezt a józan ész diktálja. A sajtó sok szennyeset mos tisztára.

Halálozások Magasházy József, nyug. urod. kasznár 74 éves korában e hónap kedden Sárváron elhunyt Temetése csütörtökön volt. Lengyel István, tokorcsi vendéglős, 28 éves korában Tokorcson meghalt Temetése csütörtökön ment végbe.

- **Vert perecz,** tea és kávéhoz kitünő sütemény és kétszersült kapható a Készitő: — Géfin György pék mesternél, Kis Czel.

— **Eladott birtok.** A vbukott kis-czelli takarékpénztár csődtömegéhez tartozó Rosenberg-féle szent-gáli birtokot e héten Klein Jónás pápai lakos vette megötvenhétezer forinton.

— **Hogyan lett egy házaspár 6 gyermekével boldog!** Egy a fővároshoz közeli vidéki városban élt férj és feleség 6 gyermekével. A férj mindig szorgalmas volt, de mégis csak ritkán sikerült neki valamit keresni, ugy, hogy családját alig birta eltartani. Az asszonynak egyszerre csak azon gondolata támadt, hogy férje tudtán kivül részt vesz az osztálysorsjátékban. Sokáig takarékoskodott a krajczárokkal, mig egy negyedecske sorsjegyet beszerezhetett volna; ekkor Török A. és Társa czéghez, Budapesten, Váczi körut 4., fordult és megrendelt ott ¼ sorsjegyet. Számát sem az 1-ső, sem a 2-ik, de a 3-ik és 4-ik osztályban sem hutták ki. Elcsüggedve irt az asszony Török A. és társa czégnek: „még csak két osztály. aztán veszve vannak a megtakaritott krajczárok" Ez azonban nem igy volt, mert az 5-ik osztályban nagy nyereménynyel hutták ki a szamot. A Török-czég, mely előtt a csalad szánalmas helyzete ismeretes volt azonnal sürgönyözött az asszony részére megállapitott czimre, hogy sorsjegyüket egy nagy nyereménynyel kihutták. Másnap már megjelent az asszony férjével együtt Török A. és Társa czég budapesti irodájában, de férje előtt még titkolta, hogy mi történt. Csak a mikor a hivatalos huzási jegyzékből meggyőződött és miután Török A és társa czégtől a pénzt felvette, adta meg urának a felvilágositást. A szegény ember öröme leirhatatlan nagy volt, reszkető kezekkel és örömkönnyekkel szemeiben, ölelte át feleségét ezen szavakkal: „neked köszönöm jó asszony, hogy mindkettőnket gyermékeinkkel együtt boldoggá tettél."

— **Stefánia főherczegnő esküvője.** A miramarei esküvő, ez a páratlanul magában álló frigykötés megtörtént. A belga király leanya, Rudolf trónörökös özvegye, a kire még nem régen ugy tekintettünk, mint a leendő magyar királynéra, immár egy magyar nemesember Lónyay Elemér gróf hitvese s az 1848-iki nemzetgyülés elnöke nővérének Pázmándy Vilmának a menye. S meg kell adnunk, hogy a királyleányból és a magyar ifjuból, amint ez a „Budapest" sikerült képén is látható, szép összeillő pár lett. Ugyancsak a „Budapest"-ben volt először szemlélhető a főherczegasszony uj otthonának, a bodrog-olaszi Lónyai-kastélynak a rajza is, ugyszintén az esküvő szinhelye Miramare is. Egyáltalán nincs ujság, amely illusztrációiban is az eseményekkel oly egyforma lépést tartana, mint a „Budapest" képes politikai napilap. Aki a „Budapest"-nek csupán az illusztrációit nézi meg: az a legfontosabb eseményekről máris tájékozódhatik. De a „Budapest" más tekintetben is a legjobb és a legajánlatosabb napilap. Röviden velősen benne van minden. Akinek, főkép a nyári időszak beköszöntével olvasásra, de a hazai és külföldi eseményekről mégis tájékozódni akar; annak a legajánlatosabb a „Budapest" már olcsósága miatt is. A „Budapest" előfizetési ára ugyanis egy hóra 2 korona (1 frt), három hóra 6 korona (3 frt). A kiadóhivatal (Budapest, IV. Sarkantyus-utcza 3 sz. a.) szivesen küld kivánatra bárkinek mutatványszámot.

Kis-Czelli Göre Gábor levele a szerkesztőhöz.

Tekintetes Ujságiró ur!

A kicz czelli tüzóttóság állapottyának tovább vizsgálódása tárgyában ugyan nem sokra verődtem ez héten, de hát amit tapasztótam megirom igasságossan, ugyan hát.

A tüzóttó kasszának megkeresgélése képezte ez héten az fő dógomat, hát az egyiket amejjikbe ugyan naon kevés van, azt nem tanáltam mög, mer az valószinüleg e párógódott mint sok embör pénze a Rosenberg kasszájábu. hát az veleje imigyen állja magát.

Hát a mut napokban bé állétottam az Hiller bótoshó mer tuttam, hogy valamikor régen ő vót a tüzóttók kasszása, aztán aztat kérdeztem tule, hogyhát mongya meg tulajdonkeppen, mibe áll az tüzóttóság kasszája, hát ü erre aztat montta, hiszen a tüzóttóknak van ám nálam 800, — én aztán már majdan nem kiugráltam magam az sovány bőrömbű, és mer hát az görbe óru inas gyerek az tyuk szememre lépett nagyot ugrottam és a kiátottam, magamat és aztat montam, micsoda magánál 800 renes forint van, hát miér nem monta nekóm már aztat régen mög, hiszen én akkor az Mikulás torombitásnak meggyárandó 20 renes foréntokat már réges régen kiutalmányoztam vóna és az Mikulás torombitás aztat már réges régen befüzette vóna az itó adóhi atobi, — a mire a Hiller kasszás ur aztat monta: Nágyon csalódkozik Göre uram, ha aztat teczik e hinnyi hogy nálam a tüzóttóságtú 800 renes fo-

ré tom [illegible] óra, [illegible] gya [illegible] az a dolog hogy há[illegible] enn[illegible] [illegible] é[illegible] a á[illegible]enyi. de aztat é[illegible] [illegible] [illegible] nok [illegible] [illegible] [illegible] adtak a va [illegible] [illegible] [illegible] 800 [illegible] régi a [illegible] [illegible] át a [illegible]

No [illegible] ekén[illegible] gon ólaya hogy [illegible] kas zá ez a [illegible] enyilá[illegible] meghalgattam azt [illegible] [illegible] mon [illegible] dolog ze [illegible] nap vit é [illegible] bort [illegible] nin ser [illegible] nagon [illegible] [illegible] gyenek meg.

M[illegible] kippen [illegible] é hol [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nó[illegible] [illegible] [illegible] [